

Συντονιστικό όργανο ενώσεων εκπαιδευτικών μουσικής

Θέσεις για τα ζητήματα της Μουσικής Εκπαίδευσης

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΝΩΣΕΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

- **ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ**
- **ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΛ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ**
- **ΕΝΩΣΗ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ**
- **ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ**
- **ΕΝΩΣΗ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Αθήνα, 15/10/2010

Το Συντονιστικό Όργανο μετά από συνεδρίασή του στην Αθήνα ανακοινώνει τις παρακάτω θέσεις για τα ζητήματα της Μουσικής Εκπαίδευσης:

1. Αξιολόγηση

Οι μουσικοί, εξ ορισμού του αντικειμένου μας υποκείμενοι στην διά βίου μάθηση και την καθημερινή αξιολόγηση, δεν ανήκουμε σε κείνους που αντιδρούν στο άκουσμα και μόνο της λέξης. Θεωρούμε όμως ότι οι μέχρι σήμερα προτεινόμενοι τρόποι εφαρμογής της δεν οδηγούν πουθενά. Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου δεν μπορεί να γίνει χωρίς να παρέχονται τα κατάλληλα όπλα στον εκπαιδευτικό. Πιστεύουμε πως το μόνο κατάλληλο προς τούτο εργαλείο είναι η επιμόρφωση, σε μία μορφή ουσιαστική όμως και όχι επιφανειακή, απλώς για να πλουτίζονται τα βιογραφικά και να ενισχύονται τα οικονομικά εκείνων που την αναλαμβάνουν χωρίς να προσφέρουν στους εκπαιδευτικούς αυτό που χρειάζονται. Κατά την άποψή μας, η επιμόρφωση πρέπει να είναι:

- α) Εξειδικευμένη: Υπάρχουν μουσικές δεξιότητες απαραίτητες για την άσκηση του εκπαιδευτικού έργου που δυστυχώς η πλήρης κατοχή τους δεν εξασφαλίζεται ούτε από τα προγράμματα σπουδών ούτε από τους διαγωνισμούς ΑΣΕΠ, όπως (ενδεικτικά): Φωνητική - τοποθέτηση φωνής, Διδασκαλία - διεύθυνση χορωδίας, Συνοδεία, Ανάλυση μουσικού κειμένου, Διδακτικές μέθοδοι - και ειδικά σε αναφορά με τα εκάστοτε νέα βιβλία.
- β) Απαιτητική: Η παρακολούθησή της και η ενεργή συμμετοχή στα δρώμενά της να είναι όχι μόνο υποχρεωτική, αλλά βαθμολογήσιμη ώστε έτσι να διαμορφώνεται και η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού επί της ουσίας.
- γ) Τακτική: Η πρότασή μας είναι 10 ημέρες ανά σχολικό έτος.

2. Εκπαιδευτικά Βιβλία

Πρέπει να διασφαλιστούν οι διαφανείς διαδικασίες και σοβαρά αξιολογικά και επιστημονικά κριτήρια επιλογής των συγγραφέων, ανοιχτά στην δημόσια κρίση του κλάδου. Ειδικά στο χώρο της μουσικής, οι πολλές υποειδικότητες και άλλες ιδιαιτερότητες του αντικείμενου παρουσιάζουν πολλά προβλήματα που επιζητούν λύση καθώς τα υπάρχοντα βιβλία σε μεγάλο ποσοστό δεν ανταποκρίνονται, κατά την άποψή μας, στις σύγχρονες απαιτήσεις της εκπαίδευσης. Είναι χαρακτηριστικό ότι δημοσιεύματα του Τύπου έχουν κατ' επανάληψη στηλιτεύσει μηχανισμούς απευθείας ανάθεσης και διασπάθισης κονδυλίων προς όφελος ημετέρων, θέτοντας ερωτήματα για ορισμένα βιβλία του Δημοτικού και του Γυμνασίου (και φυσικά όχι μόνο στον κλάδο της μουσικής).

3. Επαγγελματικά Δικαιώματα

Όπως έχουμε επισημάνει από την πρώτη στιγμή της εξαγγελίας από το Υπουργείο Παιδείας του "εθνικού χάρτη επαγγελματικών δικαιωμάτων", χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στο θέμα των μουσικών. Ένα μεγάλο μέρος των εργαζομένων και ειδικά των εκπαιδευτικών του κλάδου προέρχεται είτε από σχολές (κατ' ουσίαν) τεχνικής εκπαίδευσης (Ωδεία) είτε από την μεγάλη προφορική παράδοση της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής. Σε αντίθεση με τις μονότονα επαναλαμβανόμενες αντισυναδελφικές θέσεις των συλλόγων αποφοίτων ΑΕΙ και ΤΕΙ Μουσικής, που θεωρούν φυσιολογική την παγκόσμια πρωτοτυπία να υποσκελίζουν ή και να αποκλείουν από την εργασία ακόμη και τους δασκάλους τους, επειδή οι νέοι τίτλοι σπουδών είναι τυπικά ανώτεροι, και σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει με τα λογής "Κολλέγια" και Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών που προσπαθούν εκ των υστέρων να οικειοποιηθούν ή να υφαρπάξουν επαγγελματικά δικαιώματα από τους αποφοίτους της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, οι προαναφερθείσες κατηγορίες μουσικών έχουν τελείως διαφορετικό αίτημα: δεν θέλουν παρά να προστατέψουν τα επαγγελματικά δικαιώματα που ήδη κατείχαν από δεκαετίες, πολύ πριν την ίδρυση τριτοβάθμιων σχολών. Επιπλέον, τα συγκεκριμένα ΑΕΙ δεν είναι σε θέση εκ φύσεως να παράσχουν όλο το φάσμα των μουσικών σπουδών (που ξεκινούν από μικρή, ακόμη και την νηπιακή ηλικία και διαρκούν το λιγότερο 12 χρόνια), και έτσι αποτελούν το επιστέγασμα και όχι τον πυρήνα τους. Συνεπώς, το δικαίωμα όλων των κατηγοριών μουσικών να συμμετέχουν στους διαγωνισμούς ΑΣΕΠ και να επιδιώκουν τον διορισμό τους στις ειδικότητες που τους αναλογούν και με τα ειδικά προσόντα που ορίζει ο νόμος, είναι αυτονόητο και πρέπει επιτέλους να διασφαλιστεί.

Πάγιο αίτημά μας είναι η ενοποίηση του συστήματος της μουσικής εκπαίδευσης στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας, με στόχο τον εξορθολογισμό του και την αναβάθμισή του. Υπάρχουν ποικίλα συμφέροντα που αντιστρατεύονται μια τέτοια λύση, αλλά είναι ο μόνος τρόπος και τα επαγγελματικά δικαιώματα των μουσικών να διασφαλιστούν και καλύτερη μουσική παιδεία να παρέχεται στους σπουδαστές. Οι ολοκληρωμένες προτάσεις μας δεν είναι της παρούσης να αναλυθούν, έχουν όμως δημοσιευθεί και υποβληθεί πολλές φορές στην πολιτική ηγεσία του υπουργείου, χωρίς ανταπόκριση. Περιμένουμε από την σημερινή να τις λάβει υπόψη.

Επιπλέον, δύο ειδικά και επίκαιρα θέματα:

- α) Η αναγνώριση των δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών της μουσικής και κυρίως της παραδοσιακής, που έχουν "εξοριστεί" στην ωρομισθία και σε κάποιες περιπτώσεις έχουν ξεπεράσει ακόμη και τους 100 μήνες προϋπηρεσίας! Το θέμα του διορισμού τους, ενώ υπήρξε πρόσφατα διακομματική συναίνεση στη Βουλή, προς το παρόν έχει για πολλοστή φορά αναβληθεί για επερχόμενη νομοθετική ρύθμιση, πράγμα που δημιουργεί εύλογες ανησυχίες. Ευελπιστούμε πως η δέσμευση θα υλοποιηθεί και δεν θα υπάρξει υπαναχώρηση.
- β) Η εξασφάλιση του διορισμού των συναδέλφων μας που τον έχουν δια νόμου κατοχυρώσει, βάσει 30μηνιας προϋπηρεσίας και πιστοποίησης παιδαγωγικής κατάρτισης από τις σχολές ΑΣΠΑΙΤΕ. Ενώ ο Νόμος προβλέπει τον διορισμό τους ως το 2013, ο αριθμός των διαθέσιμων θέσεων κατ' έτος, και μάλιστα μόνο στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, είναι τόσο μικρός που δεν αφήνει κανένα περιθώριο εφαρμογής του στα τεθειμένα χρονικά πλαίσια. Είναι προφανές ότι πρέπει κάποτε η Πολιτεία να εφαρμόζει τους νόμους της χωρίς να χρειάζεται ειδικές προς τούτο προτροπές ή διαμαρτυρίες.

4. Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Οι νεώτερες επιστημονικές έρευνες έχουν καταδείξει πέρα από κάθε αμφισβήτηση την τεράστια σημασία της μουσικής για την νοητική ανάπτυξη των μικρών παιδιών. Η Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδος προς τιμήν της έχει ενστερνιστεί τη θέση μας για διδασκαλία του μαθήματος αποκλειστικά από ειδικούς (μουσικούς και όχι δασκάλους). Παρά ταύτα, το Υπουργείο Παιδείας συνεχίζει την απαράδεκτη τακτική του να ζητάει από τα σχολεία να καταγράψουν τις ανάγκες τους σε ειδικότητες πλην μουσικής. Η καταγραφή αυτή παραπέμπεται παγίως σε επόμενη εγκύκλιο που όμως δεν αποστέλλεται ποτέ! Ζητάμε από το Υπουργείο να καθορίσει επιτέλους τις πραγματικές ανάγκες σε μουσικούς στον νευραλγικό χώρο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και να "ανοίξει" όλες τις απαραίτητες οργανικές θέσεις, ώστε να διοριστούν εκεί μόνιμοι συνάδελφοι και να σταματήσει η πληθώρα των αναπληρωτών και ωρομισθίων, μόνιμων θυμάτων της "ελαστικότητας" στις εργασιακές σχέσεις.

Με τόσα μουσικοπαιδαγωγικά συστήματα που έχουν εφαρμοστεί με επιτυχία σε πολλές χώρες του κόσμου, είναι απορίας άξιο γιατί γίνονται τόσοι απαράδεκτοι πειραματισμοί στις πλάτες των παιδιών στο μάθημα της μουσικής, σε όλο το φάσμα της Δημόσιας Εκπαίδευσης. Το μάθημα της μουσικής ουσιαστικά δεν έχει πραγματική οργάνωση και καμιά συνέχεια από την Πρωτοβάθμια στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και είναι καιρός να αποκατασταθεί στον σημαντικό του ρόλο.

5. Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Στα πλαίσια της εξαγγελόμενης αναβάθμισης και απεξάρτησής της από το σύστημα εισαγωγής στα ΑΕΙ, θα περιμέναμε κάποια μέριμνα για την αναβάθμιση των καλλιτεχνικών μαθημάτων για την οποία μέχρι στιγμής δεν έχουμε καμμία ένδειξη. Έχουμε καταθέσει κατ' επανάληψη συγκεκριμένες προτάσεις για μιά σειρά θέματα

που αφορούν την Μουσική: Διδακτικά βιβλία, Αναλυτικά προγράμματα (ιδιαίτερα στα Μουσικά Σχολεία όπου το ζήτημα εκκρεμεί για πάνω από 20 χρόνια!), ευέλικτο πρόγραμμα μαθημάτων επιλογής, εργασιακή ομηρία των "μονίμως προσωρινών" αναπληρωτών και ωρομισθίων μουσικών, απεγκλωβισμό του συστήματος εισαγωγής στα ΑΕΙ και ΤΕΙ (που παρουσιάζει ανυπέβλητα προβλήματα) από τη διαδικασία των Πανελληνίων εξετάσεων κατά τα πρότυπα της Σχολής Καλών Τεχνών και ίδρυση Μουσικής Ακαδημίας που θα φέρει την Ελλάδα πιο κοντά στα διεθνή πρότυπα - και στο πλαίσιο της συνθήκης της Μπολόνια την οποία η χώρα μας συνυπέγραψε μεν αλλά στην δεκαετία που μεσολάβησε ως την υλοποίησή της φέτος, δεν έγινε απολύτως τίποτα. Όλα αυτά καταδεικνύουν την ανάγκη να ενστερνιστεί επιτέλους το Υπουργείο τις προτάσεις μας για ενοποίηση και εξορθολογισμό του συστήματος της Μουσικής Εκπαίδευσης και διασφάλιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των μουσικών.

6. Καλλιτεχνική Επιτροπή

Η προσδοκώμενη αύξηση των ωρών μουσικής στα Γενικά Σχολεία σε Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και κατ' επέκταση η αύξηση του αριθμού των διορισμών μουσικών στην εκπαίδευση που εδώ και πολλά χρόνια βρίσκεται σε απαράδεκτα χαμηλά επίπεδα, η αξιοποίηση των μουσικών και της μουσικής μέσω σύγχρονων παιδαγωγικών, διαθεματικών και άλλων, προγραμμάτων, καθώς και ο εξορθολογισμός του συστήματος της μουσικής παιδείας όπως εξηγήθηκε συνοπτικά παραπάνω, αποτελούν ένα δύσκολο όσο και σημαντικότερο έργο. Για τον συντονισμό του θεωρούμε ότι ο θεσμός της Καλλιτεχνικής Επιτροπής, με τον στενό ρόλο που της επιφυλάσσει ο νόμος ως αρμόδιας για τα Μουσικά Σχολεία, είναι ανεπαρκής. Πιστεύουμε ότι χρειάζεται να δημιουργηθεί στο Υπουργείο Παιδείας Διεύθυνση Μουσικής που θα ασχολείται με την λειτουργία του αντικειμένου σε όλο το φάσμα της Εκπαίδευσης και θα αντιμετωπίσει άπαξ δια παντός τα χρονίζοντα προβλήματα. Θεωρούμε την προώθηση (ή μη) της διαδικασίας αυτής ασφαλές κριτήριο ως προς το αν σκοπεύει πράγματι το Υπουργείο να ασχοληθεί σοβαρά με το θέμα "Μουσική Παιδεία".

Σχετικά με την σύνθεση της νέας Καλλιτεχνικής Επιτροπής, προκύπτουν πολλά ερωτήματα, ως προς την πολύμηνη καθυστέρηση της σύστασής της και την μη ανακοίνωση των τελικών αποφάσεων που οι πληροφορίες μας αναφέρουν πως έχουν ληφθεί, αλλά κυρίως τα κριτήρια επιλογής των προσώπων καθώς και αλλαγές της τελευταίας στιγμής, προς ικανοποίηση άγνωστο τι είδους "ισορροπιών". Τέτοιες διαδικασίες θεωρούμε ότι πλήττουν το κύρος τόσο της επιτροπής όσο και της ίδιας της διοίκησης. Κατά την άποψή μας στην Καλλιτεχνική Επιτροπή πρέπει να συμμετέχουν στελέχη της εκπαίδευσης και μουσικοπαιδαγωγοί εγνωσμένου κύρους και καθολικής αποδοχής, ενώ δεν έχουν θέση εκεί καλλιτέχνες γνωστοί από άλλες δραστηριότητες ξένες προς την εκπαίδευση και μη έχοντες καμιά σχέση με τα Μουσικά Σχολεία. Οι Ενώσεις των Καθηγητών Μουσικής σταθερά αντιτάχθηκαν στον παραγκωνισμό της Κ.Ε. των τελευταίων ετών και θα προσπαθήσουν και πάλι με κάθε τρόπο να βοηθήσουν το έργο της σε θέματα που αφορούν τα μουσικά σχολεία όπως:

αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων, σχεδιασμός και υλοποίηση των προγραμμάτων σπουδών των μουσικών μαθημάτων, άμεση ρύθμιση των εργασιακών θεμάτων του έκτακτου προσωπικού. Είναι αυτονόητο ότι τα προβλήματα αυτά χρονίζουν και δεν μπορεί να υπάρξει περίοδος χάριτος ή προσαρμογής.

6. Διαγωνισμοί ΑΣΕΠ

Σε πείσμα όσων είτε ευθέως του αντιτίθενται είτε πλαγίως το παρακάμπτουν, οι Ενώσεις των Καθηγητών της Μουσικής θεωρούν το ΑΣΕΠ ως τον κατεξοχήν αξιοκρατικό θεσμό που πρέπει με κάθε τρόπο να στηριχθεί. Γι' αυτό έχουμε εδώ και χρόνια ως πάγια θέση την διενέργεια σε τακτά χρονικά διαστήματα των διαγωνισμών του ΑΣΕΠ ως μόνο τρόπο διορισμού εκπαιδευτικών. Για να είναι όμως η διαδικασία αποτελεσματική, πρέπει να τηρηθούν ορισμένες αυτονόητες κατά την άποψή μας, αλλά ακόμη ανύπαρκτες, προϋποθέσεις:

- α) Να διεξαχθούν διαγωνισμοί για όλους τους υποκλάδους των μουσικών (ΠΕ, ΤΕ, ΕΜ) και για όλες τις μουσικές ειδικεύσεις. Επειδή μάλιστα στις ειδικεύσεις των οργάνων η διαδικασία είναι και επίπονη και χρονοβόρα, ζητάμε να υλοποιηθεί η Υπουργική Απόφαση του 2004 για τη δημιουργία Ενιαίου Πίνακα διοριστέων μέσω ΑΣΕΠ, από τον οποίο να αντλείται το προσωπικό για την πλήρωση των οργανικών θέσεων. Η μέχρι σήμερα τακτική, οι κατηγορίες ΤΕ και ΕΜ ούτε να συμμετέχουν, αλλά ούτε και να εξαιρούνται από τους διαγωνισμούς είναι ηθικά και εργασιακά απαράδεκτη.
- β) Να καλύπτονται όλες οι θέσεις που προκηρύσσονται, κατόπιν (υποτίθεται) διάγνωσης των αναγκών, εφόσον φυσικά υπάρχει ικανός αριθμός επιτυχόντων. Να εκλείψει επιτέλους η αδιανόητη κατηγορία των "επιτυχόντων αλλά αδιορίστων" εκπαιδευτικών, στην οποία ανήκουν και πολλοί συνάδελφοί μας μουσικοί, επιτυχόντες σε διάφορους διαγωνισμούς εδώ και 15 χρόνια.
- γ) Να εξετάζονται, εκτός της γενικής θεωρίας στο γνωστικό αντικείμενο και τα παιδαγωγικά, οι ειδικές δεξιότητες που τυχόν απαιτούνται για τη διδασκαλία. Ο τελευταίος διαγωνισμός, π.χ., για τον κλάδο ΠΕ16 εστερείτο οποιασδήποτε εξέτασης απαραίτητων μουσικών δεξιοτήτων, ειδικά μάλιστα για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, όπως διδασκαλία φωνητικής και χορωδίας, συνοδεία κ.α.
- δ) Να διεξάγονται οι διαγωνισμοί, όπως για όλους τους κλάδους της Εκπαίδευσης, σε τακτά χρονικά διαστήματα που δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνουν τα 3 έτη, καθώς περαιτέρω παραμονή στην αναπλήρωση ή την ωρομισθία συνιστά νόθευση των επαγγελματικών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων.

7. Πανελλήνια Ένωση Καθηγητών Μουσικής

Το Συντονιστικό αποφάσισε την ανασύσταση της Πανελλήνιας Ένωσης Καθηγητών Μουσικής ως δευτεροβάθμιου συνδικαλιστικού φορέα, στον οποίο θα ανήκουν και στου οποίου το Κεντρικό Συμβούλιο θα εκπροσωπούνται όλες οι περιφερειακές ενώσεις και βεβαίως αυτές που εκπροσωπούνται και σήμερα στο

Συντονιστικό Όργανο. Οι εκλογές για το Κεντρικό Συμβούλιο θα προκηρυχθούν σε εύλογο χρόνο με νεώτερη ανακοίνωση και δικαίωμα συμμετοχής σ' αυτές θα έχουν τα μέλη όλων των ενώσεων που θα θελήσουν να εκπροσωπηθούν σ' αυτό, ανεξάρτητα από την μέχρι σήμερα συμμετοχή τους, και φυσικά όλοι οι εκπαιδευτικοί μουσικής, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στην Δημόσια Εκπαίδευση

15/10/2010

Για το Συντονιστικό όργανο Ενώσεων Εκπαιδευτικών Μουσικής

Υπεύθυνοι Επικοινωνίας :

Κοντίτσης Γιάννης	gianniskontitsis@yahoo.gr / τηλ : 697 2012 197
Μαγκούνη-Ρίζου Άννα	magounisg@sch.gr
Παναγιωτίδης Νίκος	nikpanlt@yahoo.gr